

La recent Sentència del TJUE sobre l'abús de temporalitat en el sector públic considera insuficients les mesures adoptades per l'estat espanyol

El Tribunal de Justícia de la Unió Europea ha dictat el 14 d'abril de 2026 la sentència en l'assumpte C-418/24, arran d'una qüestió prejudicial plantejada pel Tribunal Suprem espanyol, interpretant la Clàusula 5 de l'Acord Marc sobre el treball de durada determinada en relació amb les mesures adoptades per l'ordenament espanyol per prevenir i sancionar l'abús en la contractació temporal en l'àmbit del sector públic.

La resolució analitza la compatibilitat del model espanyol —basat en la figura del personal indefinit no fix, una indemnització tassada, de 20 dies per any treballat amb topall 12 mesos, associada a l'extinció del contracte, els processos d'estabilització i el règim de responsabilitat de les administracions públiques— amb les exigències del dret de la Unió Europea.

Primer.- Context normatiu i jurisprudencial previ

Durant els darrers anys, la jurisprudència del Tribunal Suprem, en coherència amb les successives reformes legislatives, ha articulat una resposta a les situacions de frau en la contractació i d'abús de temporalitat en l'ocupació pública basada en l'aplicació de diversos mecanismes complementaris:

- a) la configuració de la figura de l'"indefinit no fix" per als supòsits d'accés a l'ocupació pública sense respecte als principis constitucionals d'igualtat, mèrit i capacitat (article 55 de l'EBEP),
- b) l'establiment d'una indemnització tassada per extinció de la relació laboral de vint dies de salari per any de servei, amb topall de 12 mesos,
- c) la previsió de processos de regularització o estabilització orientats a facilitar l'accés a la condició de personal fix mitjançant procediments específics,
- d) i la introducció de mecanismes de responsabilitat dels directius públics responsables, en relació amb les actuacions irregulars o la manca de convocatòria oportuna de processos selectius.

Aquest conjunt de mesures constitueix el marc que el TJUE examina en la sentència, a fi de determinar si compleix les exigències derivades de la clàusula 5 de l'Acord Marc sobre el Treball de Durada Determinada.

Qüestions prejudicials plantejades

El Tribunal Suprem va plantejar dues qüestions prejudicials:

1. Si la clàusula 5 de l'Acord Marc s'oposa a una doctrina jurisprudencial que, en aplicació dels principis d'igualtat, mèrit i capacitat, denega el reconeixement de la condició de personal fix als treballadors qualificats com a indefinits no fixos.
2. En cas afirmatiu, si el reconeixement d'una indemnització en el moment de l'extinció de la relació laboral pot constituir una mesura adequada per prevenir i sancionar l'ús abusiu de contractes temporals successius en el sector públic.

Segon.- Pronunciament del Tribunal

El TJUE recorda que la clàusula 5 de l'Acord Marc no imposa als Estats membres l'obligació general de transformar els contractes temporals en contractes indefinits, ni estableix sancions específiques en cas d'abús.

No obstant això, exigeix que les mesures adoptades pels Estats siguin efectives, proporcionades i dissuasòries, de manera que garanteixin l'efecte útil de la normativa europea.

A partir d'aquest criteri general, el Tribunal analitza els diferents mecanismes previstos en l'ordenament espanyol. No dona la resposta a com s'ha de solucionar el problema (no exigeix la conversió en personal fix), però sí es pronuncia clarament indicant que el model espanyol no s'ajusta a la norma comunitària:

1.- Figura de l'indefinit no fix

El TJUE considera que la transformació de contractes temporals successius en una relació laboral d'"indefinit no fix" no constitueix una mesura adequada per sancionar l'abús.

Així mateix, assenyala que aquesta figura manté la naturalesa temporal de la relació i situa el treballador en una situació de precarietat, sense eliminar les conseqüències de l'ús abusiu de la contractació temporal.

2.- Indemnitzacions per extinció de la relació laboral

En relació amb la indemnització, el TJUE estableix que, quan aquesta es configura com a mesura de reparació, ha de garantir la compensació íntegra del perjudici sofert pel treballador. Així, el Tribunal analitza les indemnitzacions previstes en l'ordenament espanyol, caracteritzades per l'existència de límits màxims legals, reafirmant que **cap indemnització tassada (20 o 33 dies per any amb topalls) compleix els requisits de reparació adequada exigits pel TJUE.**

En particular, el TJUE assenyala que aquests límits impedeixen assegurar una reparació proporcionada i efectiva en casos d'abús de llarga durada, així com la compensació íntegra dels danys derivats de la situació d'incertesa del treballador. S'obre la porta a la indemnització "a mida".

3.- Règim de responsabilitat de les administracions públiques

El TJUE admet que un mecanisme nacional de responsabilitat del personal al servei de les administracions públiques pot constituir una mesura adequada, sempre que es combini amb altres instruments efectius, dissuasoris i proporcionats.

Tanmateix, considera que la regulació espanyola presenta un grau d'ambigüitat i abstracció que en dificulta l'efectivitat.

En conseqüència, aquest règim no permet garantir per si sol una resposta adequada a l'abús de la temporalitat.

4.- Processos selectius d'estabilització

El Tribunal declara que la convocatòria de processos de regularització o estabilització no constitueix, per si sola, una mesura suficient per sancionar l'ús abusiu de contractes temporals.

Assenyala que aquests processos no garanteixen una resposta efectiva quan la valoració de l'experiència i del temps de servei no es limita als treballadors afectats per l'abús.

Per tant, aquests processos no eliminen per si sols les conseqüències derivades de l'incompliment del dret de la Unió.

5.- Criteris jurídics establerts

La sentència reitera els principis aplicables en matèria d'abús de contractació temporal:

- Les mesures nacionals han de ser efectives, proporcionades i dissuasòries.
- En cas d'optar per una compensació econòmica, aquesta ha de garantir la reparació íntegra del perjudici.
- Les mesures adoptades han de permetre eliminar les conseqüències de l'incompliment del dret de la Unió i evitar la reiteració de conductes abusives.

El TJUE conclou que el conjunt de mesures previstes en l'ordenament espanyol —figura de l'indefinit no fix, indemnitzacions tassades, règim de responsabilitat administrativa i processos d'estabilització— no compleix les exigències de la clàusula 5 de l'Acord Marc, en la mesura que no garanteix una resposta efectiva, proporcional i dissuasòria davant l'ús abusiu de contractes de durada determinada en el sector públic.

Ara hem d'esperar a veure com analitza i aplica el Tribunal Suprem aquesta sentència.

Nota informativa: l'objectiu d'aquest butlletí és simplement informar d'aquelles novetats que creiem d'interès. En cap cas pretén ser una via d'assessorament legal. Si teniu qualsevol dubte i/o necessiteu aclariments o ampliació sobre el contingut d'aquest butlletí, no dubteu a posar-vos en contacte amb els professionals del despatx.